

آرامی پر شبکه های اجتماع

نویسنده: حسین نجف زاده

نشر ایده سبز

سرشناسه:	نجف‌زاده، حسین، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور:	درآمدی بر شبکه‌های اجتماعی / نویسنده حسین نجف‌زاده.
مشخصات نشر:	تهران: ایده سبز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری:	۱۱۲ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۸۵-۹-۸
جمعیت فهرست‌نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۱۰۷-۱۰۹.
موضوع:	شبکه‌های اجتماعی
موضوع:	شبکه‌های اجتماعی پیوسته
رده‌بندی کنگ:	۱۳۹۴ ۳۲۴ ن/۳۷۴ HM
رده‌بندی دیویر:	۳۰۲/۴
شماره کتابشناسی:	۳۹۳۳۱

درآمدی بر شبکه‌های اجتماعی

حسین، نجف‌زاده

نشر ایده سبز

طراح جلد

مسلم باقری خواه

صفحه‌آرایی

مجتبی ملکی خیمه‌سری

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۸۵-۹-۸

چاپ اول

هزار و سیصد و نود و چهار

شمارگان

هزار و صد

قیمت

پانزده هزار تومان

nashr_ideh_sabz@yahoo.com

http://nashr-ideh-sabz.blogfa.com

(همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است)

فهرست مطالب

۹

پیشگفت

فصل اول

ماهیت و ویژگی های شبکه اجتماعی

۱۳	مقدمه
۱۵	مفهوم و ماهیت شبکه اجتماعی
۲۲	ویژگی های شبکه اجتماعی
۲۲	۱- از طریق یک نرم افزار کاربردی خاص عمل می کنند.
۲۲	۲- ایجاد وابستگی در اعضاء و کاربران کرده و اعتبار آنها را
۲۲	۳- بی وقفه فعال و همیشه برقرارند.
۲۳	۴- امکان بیان آزادانه عقاید افراد را فراهم می کنند.
۲۳	۵- فردگرا و کاربر - محور هستند.
۲۴	۶- ابتدا با هدف یافتن دوستان و آشنایان شکل گرفتند.
۲۵	۷- اشتراک نظرات و آشنایی با همفکران
۲۵	۸- امکان انتقال احساسات و عواطف کاربران را فراهم می کنند.
۲۶	۹- هزینه برقراری ارتباط را کاهش می دهند.
۲۶	۱۰- چند رسانه ای هستند.
۲۶	۱۱- امکان شکل گیری بحث های گروهی و جماعت های آنلاین را تسهیل می کنند.

- ۱۲- امکان تغییر نگرش، افکار و رفتار کاربران را فراهم می‌کنند. ۲۷
- ۱۳- خروجی اطلاع‌رسانی و ارتباطات جایگزین و سبیل ارتباطی و ارتباط جمعی می‌شوند. ۲۷
- ۱۴- کنش‌های جمعی را تسهیل می‌کنند. ۲۸
- ۱۵- امکان مدیریت و رهبری هیجانات، افکار و عواطف کاربران را فراهم می‌کنند. ۲۸
- ۱۶- در شبکه اجتماعی، کاربران احراز هویت می‌شوند. ۲۹
- ۱۷- مطابق با نیازهای فزاینده کاربران، تغییر و تکامل می‌یابند. ۲۹

فصل دوم کارکردهای شبکه اجتماعی

- مقدمه ۳۳
- برقراری و تسهیل ارتباطات اجتماعی ۳۳
- سرگرمی ۳۶
- کارکردهای آموزشی و علمی ۳۷
- کارکردهای امدادی، عام‌المنفعه و خیریه ۴۰
- کارکردهای سیاسی ۴۱
- کارکردهای اقتصادی ۴۴

فصل سوم انواع شبکه‌های اجتماعی

- مقدمه ۴۹
- انواع شبکه‌های اجتماعی ۵۱
- ۱- پروفایل محور ۵۲
- ۲- محتوا محور ۵۲
- ۳- موقعیت محور ۵۳
- ۴- ارتباط محور ۵۴
- ۵- گروه محور ۵۵
- ۶- حرفه محور ۵۵
- ۷- جوامع مجازی ۵۶

- ۵۷ ۸- شبکه‌های اجتماعی ترکیبی
- ۵۷ ۹- کامنت‌محور
- ۵۷ ۱۰- پیام‌رسان

فصل چهارم آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی

- ۶۱ مقدمه
- ۶۳ آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی
- ۶۴ ۱- نقض حریم خصوصی و افشای اطلاعات کاربران
- ۶۹ ۲- اغفل‌بران و راجعت‌سایبری
- ۶۹ ۳- سرقت هویت و آلودگی
- ۷۰ ۴- بروز مشکلات اجتماعی و حرفه‌ای
- ۷۱ ۵- به خطر افتادن امنیت شخصی
- ۷۲ ۶- مخاطرات بالقوه برای نوجوانان
- ۷۳ ۷- اخلال در روابط بین فردی و بروز مشکلات شخصی
- ۷۶ ۸- بروز اختلافات و مشکلات خانوادگی
- ۷۶ ۹- آسیب‌های اخلاقی
- ۷۷ ۱۰- انتشار اخبار غیرمؤثق
- ۷۸ ۱۱- آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی
- ۸۰ ۱۲- گسست فرهنگی
- ۸۱ ۱۳- تغییر سنت‌های اجتماعی
- ۸۱ ۱۴- آسیب‌های سیاسی

فصل پنجم تاریخچه و سیر تکامل شبکه‌های اجتماعی

- ۸۷ مقدمه
- ۸۹ تاریخچه شکل‌گیری شبکه‌های اجتماعی
- ۹۰ شبکه‌های اجتماعی اولیه

۹۱	۱- Usenets
۹۱	۲- BBSs (Bulletin Board Systems)
۹۲	۳- Online Services
۹۳	۴- IRC, ICQ, and Instant Messaging
۹۴	۵- Dating Sites
۹۴	۶- Forum
۹۵	آغاز به کار شبکه‌های اجتماعی امروزی
۹۶	۱- Six Degrees
۹۶	۲- AsianAvenue, MiGente, BlackPlanet
۹۶	۳- LiveJournal
۹۷	۴- World of Warcraft, MUD, PGGS
۹۷	پیشرفت‌های اصلی در شبکه‌سازی اجتماعی
۹۷	۱- Friendster
۹۸	۲- Hi5
۹۸	۳- LinkedIn
۹۹	۴- MySpace
۹۹	۵- Facebook
۱۰۰	سایر شبکه‌های اجتماعی مهم
۱۰۰	شبکه‌های اجتماعی اشتراک محتوا
۱۰۱	شبکه‌های اجتماعی روزرسانی و اعلام وضعیت
۱۰۳	داستان فیس بوک
۱۰۴	داستان توئیتر
۱۰۵	روندهای تحولی در حوزه شبکه‌های اجتماعی
۱۰۹	منابع فارسی
۱۱۰	منابع لاتین

پیشگفتار

اینترنت این امکان را به ما داده تا با مردم سرتاسر جهان با چند کلیک ارتباط برقرار کنیم و با دوستان و فامیل، ساده‌تر از همیشه در تماس باشیم. امروزه شبکه‌های اجتماعی موجود در بستر اینترنت جزء ضروری زندگی مردم در اقصی نقاط جهان محسوب می‌شود. می‌توان گفت شبکه‌های اجتماعی نوعی از رسانه اجتماعی محسوب می‌شود که برای مقاصد بین فردی، آموزشی، اطلاع‌رسانی و سرگرمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. وبسایت‌های شبکه‌های اجتماعی به کاربران اجازه می‌دهند تا پروژه‌های بسازند و تصاویر و فیلم‌های خود را بارگذاری کنند و با دوستان و فامیل خود حاضر نمایند. امروزه شبکه‌های اجتماعی ابزاری برای پیوستن به گروه‌ها، آ‌های آنلاین، خبرن اخبار و رخدادهای، بازی، گفتگو و به اشتراک گذاشتن موسیقی و فیلم هستند. «شبکه‌های اجتماعی عمومی وجود دارد که تعداد کاربران آن از جمعیت بسیاری از کشورها بیشتر است. تقریباً برای هر سلیقه خاصی در فضای مجازی سایتی وجود دارد.» (پمن، ۲۰۰۰)

با توجه به فراگیری و تاثیرگذاری شبکه‌های اجتماعی در زندگی فردی و اجتماعی ما به نظر می‌رسد باید شناخت جامع‌تری نسبت به این بدیده مهم کسب کرد. لذا در این نوشتار که می‌توان آن را پیش‌درآمدی بر شناخت شبکه‌های اجتماعی تلقی نمود، تلاش کرده‌ایم به دور از پیچیدگی‌های سوریست، با بیانی ساده، چارچوب اولیه‌ای برای شناخت ماهیت و کارکردهای شبکه‌های اجتماعی فراهم سازیم. همچنین در این مجال سعی شده است تا چشم‌انداز مهم آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی تا حد امکان تبیین گردد. همچنین در آخر سیر تکاملی شبکه‌های اجتماعی از آغاز تا مقطع کنونی مرور شده است.

رویکرد مولف در این کتاب بیشتر توصیفی و به منظور توصیف جنبه‌های مختلف کارکردی شبکه‌های اجتماعی بوده است تا تبیین و تحلیل پدیده‌های

موجود در حوزه شبکه‌های اجتماعی؛ لذا مباحثی مانند فلسفه و مبانی تئوریک و نظریه‌های مربوط به شبکه‌های اجتماعی - نظیر مبحث سرمایه اجتماعی - همچنین مباحث عمیق پژوهشی مربوط به آسیب‌های این شبکه‌ها و کارکردهای سیاسی و... مجالی جداگانه می‌طلبد. رویکرد توصیفی نگارنده حتی در مبحث آسیب‌ها نیز به دنبال آسیب‌شناسی و تبیین علل بروز سوءکارکردهای موجود در شبکه‌های اجتماعی نیست؛ چراکه این موضوع (تبیین علل آسیب‌ها) نیازمند روش‌های عمیق، میدانی و با متدهای دقیق‌تر علمی است. از این رو صرفاً در این مجال به توفیق و تشریح بخشی از آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی بسنده شده است. در بخش‌هایی از این نوشتار به برخی پژوهش‌های انجام گرفته در این حوزه اشاره شد. در قسمت‌های دیگر مشاهدات و نظریات مولف به عنوان منبع توصیف وضع موجود و ترسیم افق‌های جدید به کار گرفته شده است.

ساختار کتاب بدین ترتیبی باشد که در فصل اول، مفهوم، ماهیت و ویژگی‌های شبکه‌های اجتماعی مورد بحث قرار گرفته است. در این بخش با بررسی تعاریف موجود از شبکه‌های اجتماعی، یک تعریف منتخب از شبکه اجتماعی ارائه شود. در فصل دوم، کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در قالب کارکردهای اجتماعی، علمی و آموزشی، سیاسی، اقتصادی، امدادی، عام‌المنفعه مورد اشاره قرار گرفته است. در فصل سوم، با بیان تقسیم‌بندی رایج از شبکه‌های اجتماعی، یک دسته‌بندی کامل‌تر از شبکه‌های اجتماعی بیان شده است. فصل چهارم به بحث و بررسی آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی برای کاربران می‌پردازد. در این فصل سعی شده است، آسیب‌های مختص شبکه‌های اجتماعی (و نه آسیب‌های کلی با اینترنت) که متوجه کاربران این شبکه‌ها می‌گردد، تبیین شود. در فصل پنجم نیز به تکامل و تحول شبکه‌های اجتماعی و برخی روندهای تاثیرگذار فراروی این شبکه‌ها بیان شده است.

از دیدگاه نگارنده، نوشتار حاضر صرفاً مقدمه‌ای برای ورود به موضوع شبکه‌های اجتماعی است که قطعاً خالی از نقایص و اشکالات نخواهد بود. لذا ضمن استقبال از نظرات و انتقادات خوانندگان و صاحب‌نظران، امید است که این پیش‌درآمد، مقدمه‌ای برای پژوهش‌ها و مطالعات تکمیلی و عمیق‌تر قرار گیرد و افق‌های جدیدی فراروی محققان در حوزه مطالعات شبکه‌های اجتماعی بگشاید.